

İcra ve iflâs kanununun bazı maddelerini değiştiren kanun

(Resmî Gazete ile neşir ve ilânı: 11/VII/1940 - Sayı: 4558)

No.
3890

Kabul tarihi
3 - VII - 1940

BİRİNCİ MADDE — 2004 sayılı İcra ve iflâs kanununun 4, 13, 15, 16, 18, 21, 24, 25, 26, 31, 33, 36, 50, 60, 62, 64, 67, 68, 71, 76, 78, 80, 82, 83, 85, 89, 94, 97, 99, 101, 106, 109, 115, 116, 126, 129, 130, 133, 142, 143, 148, 149, 155, 156, 158, 170, 172, 206, 220, 223, 225, 228, 235, 259, 262, 264, 265, 269, 272, 274, 277, 278, 281, 288, 299, 301, 302, 337, 344, 346, 353, 363, 366 ncı maddeleri aşağıda yazılı Şekilde değiştirilmiştir:

Madde 4 — İcra ve iflâs dairelerinin muamelelerine karşı yapılan Őikâyetlerle itirazların tedkik mercii mahkeme reisi veya hâkimi ve bulunan yerlerde müstakil icra hâkimleriyle muavinleri yahud kanun mucibince bu vazife kendilerine verilmiş olan hâkimlerdir.

Tedkik mercii

İcra salâhiyetini haiz sulh mahkemelerinin muamelelerine karşı vukubulacak Şikâyet ve itirazların tedkik mercii o mahkemenin hâkimidir.

Madde 13 — Tedkik mercii vazifesini gören hâkimler icra ve iflâs dairelerini murakabe ederler. Bu daireler Cümhuriyet müddeiumumilerinin daimî murakabesi altında olup en az senede bir defa teftiş olunur. Bundan başka icra daireleri tefrik olunacak adliye müfettişleri vasıtasile de devamlı olarak tef-tişe tâbi tutulur.

*Teftiř, inzibatî
tedbirler*

Görülecek hata veya kusurlardan dolayı icra ve iflâs memur ve muavinleri hakkında Adliye vekâletince aşağıdaki inzibatî cezalardan her hangi biri tatbik olunur:

- 1 - Tevbih,
- 2 - Dörtte üçü geçmemek üzere aylıktan kesme,
- 3 - Altı ayı geçmemek üzere işten el çektirme,
- 4 - Azil.

Bunlardan tevbih ve aylıktan kesme cezalarına tedkik mer-cii vazifesini gören hâkim dahi karar verebilir. Bu karar aley-hine Adliye vekâleti memurun inzibat komisyonunda itiraz olu-nabilir.

Ancak hâkim sınıfından tayin olunan icra ve iflâs memurları hakkında Hâkimler kanunu hükümleri caridir.

Adlî takibler inzibatî cezalara mâni değildir.

Madde 15 — İcra ve iflâs harçlarını kanun tayin eder. Ka-nunda hilâfı yazılı değilse, bütün harç ve masraflar borçluya aid olup neticede ayrıca hüküm ve takibe hacet kalmaksızın tahsil olunur.

Harçlar

İcra takiblerinde, müzaheretî Adliye kararları takibe salâ-

hiyetli icra tedkik merci tarafından Hukuk usulü muhakemeleri kanununun 465 ve müteakib maddelerine tevfikân ittihaz olunur.

Şikâyet ve şartlar

Madde 16 — Kanunun hallini mahkemeye bıraktığı hususlar müstesna olmak üzere icra ve iflâs dairelerinin yaptığı muameleler hakkında kanuna muhalif olmasından veya hâdiseye uygun bulunmamasından dolayı tedkik merciine şikâyet olunabilir. Şikâyet bu muamelelerin öğrenildiği tarihten yedi gün içinde yapılır.

Bir hakkın yerine getirilmemesinden veya sebepsiz sürünce mede bırakılmasından dolayı her zaman şikâyet olunabilir.

Muhakeme usulleri

Madde 18 — Tedkik merciine arzedilen hususlarda basit usulü muhakame tatbik olunur.

Şu kadar ki, talep ve cevaplar istida ile olabileceği gibi ifade zaptettirmek suretile de olur.

Kanunda sarahat bulunmayan hallerde tedkik merci iki taraf arasında duruşma yapılmasına lüzum olup olmadığı takdir eder. Duruşma en kısa müddet içinde yapılarak karara raptolunur.

İcra tebliğleri

Madde 21 — İcra dairelerince yapılacak tebliğler yazı ile olur.

Bu tebliğler alâkadarın muvafakatile ve makbuz mukabilinde doğrudan doğruya tevdi suretile de yapılabilir.

Menkul teslimi

Madde 24 — Bir menkulün teslimine dair olan ilâm icra dairesine verilince icra memuru bir icra emri tebliği suretile borçluya yedi gün içinde o şeyin teslimini emreder.

İcra emrinde; alacaklı ve borçlunun ve varsa mümessillerinin isim ve şöhet ve ikametgâhları, hükmü veren mahkemenin ismi ve hükmolunan şeyin neden ibaret olduğu ve olbaddaki ilâmın tarih ve numarası ve tedkik merciinden veya temyiz yahud iadei muhakeme yolile âid olduğu mahkemedan icranın geri bırakılması hakkında bir karar getirilmedikçe cebrî icraya devam olunacağı yazılır.

Borçlu, bu emri hiç tutmaz veya eksik bırakır ve hükmolunan menkul veya misli yedinde bulunursa elinden zorla alınıb alacaklıya verilir.

Yedinde bulunmazsa ilâmda yazılı değeri alınır. Vermezse ayrıca icra emri tebliğine hacet kalmaksızın haciz yolile tahsil olunur. Değeri ilâmda yazılı olmayıb da ihtilâflı bulunursa icra memuru tarafından takdir olunur.

Hükmolunan menkulün değer bahası Borsa veya Ticaret odalarından, olmayan yerlerde icra memuru tarafından intihab olunacak ehli vukuftan sorulub alınacak cevaba göre tayin edilir.

Alâkadarların bu hususta tedkik merciine şikâyet hakları vardır.

Çocuk teslimi

Madde 25 — Çocuk teslimine dair olan ilâm icra dairesine verilince icra memuru 24 nci maddede yazılı şekilde bir icra

emri tebliği suretile borçluya yedi gün içinde çocuğun teslimini emreder. Borçlu bu emri tutmazsa çocuk nerede bulunursa bulunsun ilâm hükmü zorla icra olunur.

Çocuk teslim edildikten sonra diğer taraf haklı bir sebep olmaksızın çocuğu tekrar alırsa ayrıca hükme hacet kalmadan zorla elinden alınıp öbür tarafa teslim olunur.

Madde 26 — Bir gayrimenkul veya bir geminin tahliye ve teslimine dair olan ilâm icra dairesine verilince icra memuru 24 nci maddede yazılı şekilde bir icra emri tebliği suretile borçluya yedi gün içinde hükmolunan şeyin teslimini emreder.

Borçlu gayrimenkulü veya gemiyi işgal etmekte iken bu emri tutmazsa ilâmın hükmü zorla icra olunur.

Alacaklıya teslim olunan gayrimenkule veya gemiye haklı bir sebep olmaksızın tekrar giren borçlu ayrıca hükme hacet kalmadan zorla çıkarılır.

Bunların içinde bulunub da ilâmda dahil olmayan eşya çıkarılarak borçluya teslim ve hazır değilse vekiline veya ailesi halından veyahud müstahdemlerinden reşid bir kimseye tevdi olunur. Bunlardan da kimse bulunmazsa mezkûr eşya masrafı ileride borçluya ödetilmek üzere peşin olarak alacaklıdan alınıp emin bir yerde veya alacaklının yedinde hifzettirilir ve icra dairesince hemen yapılacak tebliğat üzerine borçlu eşyanın bulunduğu mahalde ise beş ve değil ise otuz gün içinde eşyayı almaktan veya masrafı ödemekten imtina eder yahud lüzum görülürse icra memuru tedkik merciinin kararile bunları satıp tutarından masrafı ifa eder. Fazla kahrırsa borçlunun namına sağlam bir bankaya yatırılır.

Madde 31 — Bir irtifak hakkının kaldırılmasına yahud öyle bir hakkın tahiniline mütedair ilâm icra dairesine verilince icra memuru 24 nci maddede yazılı şekilde yedi günlük bir icra emri gönderir. Borçlu muhalefet ederse ilâmın hükmü zorla icra olunur.

Madde 33 — Tedkik mercii, borçlunun istidası üzerine borcun itfa veya ihmal edildiği, resmî veya ikrar edilmiş bir vesika ile anlaşıldığı veya ilâm müruru zamana uğradığı takdirde icranın geri bırakılmasını emreder. Bu hallerin haricinde tedkik merciince icra geri bırakılamaz.

Tedkik mercii, geri bırakılma talebini reddettiği takdirde borçlu ancak nakid veya merciee kabul edilecek menkul rehin veya esham veya tahvilât veya gayrimenkul rehni yahud muteber bir banka kefaleti göstermek şartile temyiz yoluna gidebilir.

Borçlunun kâfi malı mahcuz ise ikinci fıkrada yazılı teğminatı göstermeğe lüzum yoktur.

72 nci madde mucibince borçlu olmadığı parayı ödemek mecburiyetinde kalan borçlunun umumî hükümler dairesinde mahkemeye müracaat ederek paranın geriye verilmesini istemek hakkı mahfuzdur.

*Gayrimenkul tahliye ve teslimi:
1 - Borçlunun elinde ise*

Irtifak haklarına mütedair ilâmlar

Icranın geri bırakılması

İcranın geri bırakılması için verilecek mühlet

Madde 36 — İlâmi temyiz eden borçlu hükmolunan para veya eşyanın resmî bir mevkie depozito edildiğini isbat eder yahud hükmolunan para veya eşya kıymetinde mercice kabul edilecek menkul rehin veya esham veya tahvilât veya gayri menkul rehin veya muteber banka kefalet gösterirse veya borçlunun hükmolunan para ve eşyayı karşılayacak malı mahcuz ise icranın geri bırakılması için Temyiz mahkemesinden karar alınmak üzere icra memuru tarafından kendisine müna-sib bir mühlet verilir. Bu mühlet ancak zaruret halinde uzatılabilir.

Borçlu, Devlet veya muzahereti adliyyeye nail bir kimse ise yukarıdaki fıkrada yazılı teğminatın bulunduğunu isbata haccet kalmaksızın kendisine bu mühlet verilir.

Ücreti alâkadâr tarafından verilirse Temyiz mahkemesi icranın geri bırakılması hakkındaki kararı icra dairesine telgrafla bildirir.

Nafaka hükümlerinde böyle bir mühlet verilemez.

Salâhiyet ve itirazları

Madde 50 — Para veya teğminat borcu için takib hususunda Hukuk usulî muhakemeleri kanununun salâhiyete dair hükümleri kıyas yolu ile tatbik olunur. Şu kadar ki, takibe esas olan akdin yapıldığı icra dairesi de takibe salâhiyetlidir.

Salâhiyet itirazı esas hakkındaki itirazla birlikte yapılır. Tedkik mercii tarafından önce salâhiyet meselesi tedkik ve katğı surette karara raptolunur.

İki tedkik mercii arasında salâhiyet noktasından ibtilâf çıkarsa Hukuk usulî muhakemeleri kanununun 25 nei maddesi hükmü tatbik olunur.

1 - Ödeme emri ve mündericati

Madde 60 — Takib talebi üzerine icra dairesi bir ödeme emri yazar.

Emir :

1 - 58 nei madde mucibince takib talebine derci lâzımgelen kayıdleri,

2 - Borcun ve masrafların yedi gün içinde ödenmesi, borç teğminat itası mükellefiyeti ise teğminatın bu müddet zarfında gösterilmesi ihtarını,

3 - Borcun tamamına veya bir kısmına yahud alacaklının takibat icrası hakkına dair bir itirazı varsa yine bu yedi gün içinde bildirmesi ve bu müddet içinde 74 nei madde mucibince mal beyanında bulunması ve bulunmazsa hapisle tazyik olunacağı ve hakikate muhalif beyanda bulunursa hapisle cezalandırılacağı ihtarını,

4 - Borç ödenmez veya itiraz olunmazsa cebrî icraya devam edileceği beyanını,

İhtiva eder.

Ödeme emri iki nüsha olarak tanzim kılınır. Bir nüshası borçluya diğeri alacaklıya verilir. İki nüsha bir birine uymadığı takdirde borçlunun ki muteber addolunur.

Alacaklıya verilen nüsha hiç bir resim ve harca tâbi değildir.

Madde 62 — İtiraz etmek isteyen borçlu, itirazını, ödeme emrinin tebliği tarahinden yedi gün içinde istida ile veya şifahen icra dairesine bildirmeğe mecburdur.

Borcun bir kısmına itiraz eden borçlunun o kısmın cihet ve miktarını açıkça göstermesi lâzımdır. Aksi takdirde itiraz edilmiş sayılır.

Borçlu isterse itirazda bulunduğu dair kendisine bir vesika verilir. Bu vesika hiç bir resim ve harça tâbi değildir.

Madde 64 — İtiraz, alacaklıya mahsus ödeme emri nüshasına kaydedilir. İtiraz vaki olmazsa bu husus dahi işaret olunur.

Bu nüsha itirazdan sonra veya itiraz müddetinin bitmesi üzerine alacaklıya verilir.

Madde 67 — Takib talebine itiraz edilen alacaklı itirazın refi talebinde bulunmak istemezse hakkını almak için umumî hükümler dairesinde mahkemeye müracaat edebilir.

Borçlunun haksızlığına karar verilirse iki tarafın vaziyetine ve davanın ve hükümlenün şeyin tahammülüne göre yüzde ondan aşağı olmamak üzere alacaklı lehine münasib bir tazminat takdir olunur.

İtiraz eden veli, vasi veya mirasçı ise borçlu hakkında tazminat hükümlenmesi suiniyetin sübutuna bağlıdır.

Alacaklı itirazı öğrendiği tarihten itibaren altı ay içinde refi talebinde bulunmazsa artık bir daha ilâmsız takib talebinde bulunamaz.

Madde 68 — Talebine itiraz edilen alacaklının takibi imzası ikrar veya noterlikçe tasdik edilen bir senede yahud resmî dairelerin veya salâhiyetli makamların salâhiyetleri dahilinde ve usulüne göre verdikleri makbuz veya vesikaya müstenid ise alacaklı itirazın refini isteyebilir.

Borçlu itirazını varid gösterecek hiç bir vesika göstermezse tedkik mercii itirazın refine karar verir.

İtiraz birinci fıkrada gösterilen sened veya makbuz yahud vesikaya müstenid ise itirazın refi talebi reddolunur.

Takib birinci fıkrada yazılan bir vesikaya müstenid değilse alacaklı itirazın muvakkaten refini isteyebilir. Borçlu borcu tanımaz veya imzasını inkâr ederse merci hâkimi iki tarafın verdikleri izahattan ve bizzat veya ehlivukuf marifetile münker imzanın alacaklının medarı tatbik olarak ibraz edeceği imza ile yahud borçluya yazdıracağı yazılarla tatbik ve tedkikinden veya sair delâil ve karinelerden borçluya aid olduğuna kanaat getirirse itirazın muvakkaten refine karar verir.

Borçlunun gösterdiği vesika altındaki imza alacaklı tarafından inkâr edilirse hâkim, dördüncü fıkrada yazılı usule tevfikan yaptığı tedkikat neticesinde imzanın alacaklıya aid olduğuna kanaat getirdiği takdirde alacaklının refi itiraz talebini reddeder.

İmza tatbikında Hukuk usulü muhakemeleri kanununun ehlivukufa aid hükümlerile 309 ncu maddesinin ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkraları ve 310, 311 ve 312 nci maddeleri hükümleri tatbik olunur.

İtiraz:

1 - Müddet ve şekli

3 - Alacaklıya verilecek nüsha

6 - İtirazın iptali
1 - Mahkemeye müracaat suretile

2 - İtirazın refi suretile

Merciin kararile takibin talik ve iptali

Madde 71 — Borçlu borcun ana ve faizlerinin ve masrafların itfa edildiğini yahud alacaklının kendisine bir mühlet verdiğini noterden tasdikli veya imzası ikrar edilmiş vesika ile isbat ederse takibin iptal yahud talikını her zaman tedkik merciinden isteyebilir.

Hapis ile tazyik

Madde 76 — Mal beyanında bulunmayan borçlu alacaklının talebi üzerine beyanda bulununcaya kadar icra memuru tarafından bir defaya mahsus olmak üzere hapis ile tazyik olunur. Ancak bu hapis üç ayı geçemez.

Haciz

1 - Taleb müddeti

Madde 78 — Ödeme emrindeki müddet geçtikten ve borçlu itiraz etmiş ise itirazı refolunduktan sonra mal beyanını beklemeksizin alacaklı haciz konmasını isteyebilir.

Haciz istemek haklı, ödeme emrinin tebliği tarihinden itibaren bir sene geçmekle düşer. İtiraz veya dava halinde, bunların vukuundan hükmün katgileşmesine kadar geçen zaman hesaba katılmaz.

Alacaklı isterse, haciz talebinin vukuuna dair bir vesika verilir. Bu vesika hiç bir harç ve resme tâbi değildir.

Haciz talebi kanunî müddet içinde yapılmaz veya geri alındıktan sonra bu müddet içinde yenilenmezse dosya muameleden kaldırılır.

Yeniden haciz istemek, alacaklı tarafından vukubulan yenileme talebinin borçluya tebliğine mütevakkıftır. İlâma müstenid olmayan takiblerde yenileme talebi üzerine yeniden harç alınır. Yenileme masraf ve harçları borçluya tahmil edilmez.

Haciz yapan memurun salâhiyeti

Madde 80 — İcra memuru haczi kendi yapabileceği gibi muavin veya kâtiblerinden birine de yaptırabilir.

Borçlu haciz sırasında malın bulunduğu yerde bulunmaz ve hemen bulundurulması mümkün olmazsa haciz, giyabında yapılır.

Taleb vukuunda borçlu kilidli yerleri ve dolabları açmağa ve sair eşyayı göstermeğe mecburdur. Bu yerler icabında zorla açtırılır.

Haciz yapan memur, borçlunun üzerinde para, kıymetli evrak, altın veya gümüş veya diğer kıymetli şeyleri sakladığını ve bunları icra memuruna tevdi etmeyi reddettiğini görürse borçlunun şahsına karşı kuvvet istimal olunabilir.

Haczi caiz olmayan eşya ve alacaklar

Madde 82 — Aşağıdaki şeyler haczolunamaz:

1 - Devlet mallarile mahsus kanunlarında haczi caiz olmadığı gösterilen mallar;

2 - Borçlunun zatı ve mesleki için lüzumlu elbise ve eşyasile borçlu ve ailesine lüzumu olan yatak takımları ve ibadete mahsus kitab ve eşyası;

3 - Vazgeçilmesi kabil olmayan mutbak takımı ve pek lüzumlu ev eşyası;

4 - Borçlu çiftçi ise kendisinin ve ailesinin maişetleri için zarurî olan arazi ve çift hayvanları ve nakil vasıtaları ve diğer teferrüatı ve ziraat aletleri, değilse, sanat ve meslekî için lü-

zumlu olan alât ve edevat ve kitabları ve arabacı, kayıkçı, hamal gibi küçük nakliye erbabının geçinmelerini teğmin eden nakil vasıtaları;

5 - Borçlu ve ailesinin idareleri için lüzumlu ise borçlunun tercih edeceği bir süt veren mandası veya ineği ve yahud üç keçi veya koyunu ve bunların üç aylık yem ve yataklıkları;

6 - Borçlu ve ailesinin iki aylık yiyecek ve yakacakları ve borçlu çiftçi ise ayrıca gelecek mahsul için lâzım olan tohumluğu;

7 - Borçlu bağ, bahçe veya meyve veya sebze yetiştirici ise kendisinin ve ailesinin maişetleri için zarurî olan bağ, bahçe ve bu sanaat için lüzumlu bulunan alât ve edevat;

Geçimi hayvan yetiştirmeğe munhasır olan borçlunun kendisi ve ailesinin maişetleri için zarurî olan mikdarı ve bu hayvanların üç aylık yem ve yataklıkları;

8 - Borçlar kanununun 510 ncu maddesi mucibince haczolunmamak üzere tesis edilmiş olan kaydi hayatla iradlar;

9 - Memleketin ordu ve zabita hizmetlerinde malûl olanlara bağlanan tekaüd maaşları ile bu hizmetlerden birinin ifası sebebiyle ailelerine bağlanan maaşlar ve ordunun hava ve denizaltı mensublarına verilen uçuş ve dalış ikramiyeleri;

10 - Bir muavenet sandığı veya cemiyeti tarafından hastalık, zaruret ve ölüm gibi hallerde bağlanan maaşlar;

11 - Vücut veya sıhhat üzerine ika edilen zararlar için tazminat olarak mutazzarının kendisine veya ailesine toptan veya irad şeklinde verilen veya verilmesi lâzım gelen paralar;

12 - Borçlunun haline münasib evi (ancak evin kıymeti fazla ise bedelinden haline münasib bir yer alınabilecek mikdarı borçluya bırakılmak üzere haczedilerek satılır). Mesken hacizlerinde ihale tarihine kadar şikâyet caizdir.

Kanunu medeninin 807 nci maddesi hükmü mahfuzdur.

2, 3, 4, 5 ve 7 numaralı fıkralardaki istisna borcun bu eşya bedelinden tevellüd etmemesi haline munhasırdır.

Madde 83 — Maaşlar, tahsisat ve her nevi ücretler, intifa hakları ve hasılâtı, ilâma müstenid olmayan nafakalar, tekaüd maaşları, sigortalar veya tekaüd sandıkları tarafından tahsis edilen iradlar, borçlu ve ailesinin geçinmeleri için icra memurunca lüzumlu olarak takdir edilen mikdar tenzil edildikten sonra haczolunabilir.

Ancak haczolunacak mikdar bunların dörtte birinden aşağı olamaz.

Madde 85 — Borçlunun kendi yedinde veya üçüncü şahısta olan menkul mallarile gayrimenkullerinden ve alacak ve haklarından alacaklının ana, faiz ve masraflar da dahil olmak üzere bütün alacaklarına yetecek mikdarı haczolunur.

Borçlu tarafından başkasının olduğu beyan veya üçüncü şahıs tarafından ihtiyaten haciz yahud istihkak iddia edilmiş bulunan malların haczi en sonraya bırakılır.

Ancak haczolunan gayrimenkul arttırmaya çıkarılmadan borçlu borcun itfasına yetecek menkul mal veya vadesi gelmiş

Kısmen haczi caiz olan şeyler

Menkul ve gayrimenkul malların haczi

sağlam alacak gösterirse gayrimenkul üzerinde haciz baki kalmak üzere önce gösterilen menkul veya alacak da haczolunur.

Şu kadar ki, bu suretle mahezuz kalan gayri menkulün idare ve işletmesine ve hasılat ve menfaatlerine icra dairesi müdahale etmez.

Hasılatı paraya çevirme masraflarını ve icabında muhafaza ve idare masraflarını tecavüz etmeyeceği muhakkak olan şeyler haczolunmaz.

Haczi koyan memur borçlu ile aracaklının menfaatlerini mümkün olduğu kadar telif etmekle mükelleftir.

2 - Alacaklar hakkında

Madde 89 — Hâmiline aid olmayan yahud ciro-su kabil senede müstenid bulunmayan alacak veya sair bir hak haczedilirse icra memuru borçlu olan hakikî veya hükmi üçüncü şahısa bundan böyle borcunu ancak icra dairesine ödeyebileceğini ve aşağıdaki fıkralar hükmünü bildirir.

Borçlunun alacağı veya üçüncü şahıstaki bir malı haczedilib de üçüncü şahıs borcu olmadığı veya malın yedinde bulunmadığı veya haczin tebliğinden evvel borç ödenmiş veya mal istihlâk edilmiş, yahud kusuru olmaksızın telef olmuş veya alacak borçluya veya emrettiği yere verilmiş olduğu gibi bir iddiada ise keyfiyeti, haczin kendisine tebliğinden yedi gün içinde icra dairesine yazılı veya şifahi beyanla bildirmeğe mecburdur. Bildirmediği halde mal yedinde ve borç zimmetinde mevcut sayılarak teslimi veya ödenmesi istenir.

Üçüncü şahıs kusuru olmaksızın bir mani sebeble müddeti içinde itiraz ve iddiasını bildirmediği takdirde 65 nci madde hükmü cari olur. Her halde üçüncü şahsın umumî hükümler dairesinde borçluya karşı müracaat ve tazminat hakkı mahfuzdur.

Malın teslimi mümkün olmazsa alacaklı mahkemeye müracaatla kıymetini ona ödetir.

Haciz isteyen kimse üçüncü şahıs tarafından verilen cevabın hilâfını tedkik merciinde isbatla ceza ve tazminat istemek hakkını haizdir.

Bu madde hükmü memuriyeti hasebile hakikata muhalif beyanda bulunan memurlar hakkında da tatbik olunur.

İştirâk halinde tasarruf edilen mallar

Madde 94 — Bir intifa hakkı veya taksim edilmemiş bir miras veya bir şirket yahud iştirâk halinde tasarruf edilen bir mal hissesi haczedilirse icra dairesi ikametgâhları malûm olan alâ-kadar üçüncü şahıslara haber verir.

Borçlunun reddetmediği miras veya başka bir sebeble iktisab eyleyib henüz tapuya tescil ettirmediği mülkiyet ve diğer aynî hakların borçlu namına tescilli alacaklı tarafından istenebilir. Bu talep üzerine icra dairesi alacaklının bu muameleyi takib edebileceğini tapu dairesine ve icabında mahkemeye bildirir.

Bu hüküm, almağa hak kazandığı veya almakta bulunduğu tekaüd veya eytam maaşını istifa için icabeden yoklama muamelesini yaptırmayanlar hakkında, salâhiyetli makama bil-

dirmek suretile tatbik olunur.

Alacaklının bu sebeble yapacağı kanunî masraflar ayrıca takib ve hükme hacet kalmaksızın dairece borçludan tahsil olunur.

Madde 97 — İstihkak iddiasına karşı alacaklı veya borçlu tarafından itiraz edilirse icra memuru dosyayı hemen icra merciine verir. Mercii dosya üzerine veya lüzumlu görürse alâkalı olanları davet ederek mürafaa ile yapacağı tedkikat neticesinde tahassul edecek hale göre takibin devamına veya talikine karar verir.

2 - Üçüncü şahsın istihkak iddiası

İstihkak davasının sırf satışı tehir etmek gayesile suiistimal edildiğini kabul etmek için ciddî sebepler bulunduğu takdirde mercii takibin taliki talebini reddeder.

Takibin talikine karar verilirse, haksız çıktığı takdirde alacaklının muhtemel zararına karşı davacıdan kavi teğminat alınır.

Teğminatın cinsi ve miktarı mevcut delillerin mahiyetine göre takdir olunur.

Takibin talikine dair verilen kararın temyizi kabildir. Takibin devamına dair verilen mercii kararı temyiz olunamaz.

Üçüncü şahıs, mercii kararının tefhim veya tebliğinden itibaren yedi gün içinde tedkik merciinde istihkak davası açmağa mecburdur. Bu müddet zarfında dava edilmediği takdirde üçüncü şahıs alacaklıya karşı iddiasından vazgeçmiş sayılır.

Kiralanan yerlerdeki hapis hakkına tâbi eşyaya müteallik istihkak davaları Borçlar kanununun 268 nci maddesinin birinci fıkrasında yazılı hükümlere muvafık olmadıkça talik emri verilemez.

Dava esnasında 106 nci maddedeki müddetler cereyan etmez.

Yukarıdaki hükümler dairesinde kendisine istihkak talebinde bulunmak imkânı verilmemiş olan üçüncü şahıs haczedilen şey hakkında veya satılıp da bedeli henüz alacaklıya verilmemişse bedeli hakkında tedkik merciinde istihkak davası açabilir. Bu halde davacının talebi üzerine mercii hâkimi takibin talik edilib edilmemesi hakkında acele karar ittihazına ve takibin taliki hakkında ikinci fıkra hükmünü tatbika mecburdur. Diğer taraf dinlenmeksizin de bu karar verilebilir.

İstihkak davası neticelenmeden mahcuz mal paraya çevrilmiş bulunursa mercii hâkimi işbu bedelin muhakeme neticesine kadar mevkuf tutulması veya teğminat mukabilinde veya teğminatsız derhal alacaklıya verilmesi hususunda ayrıca karar verir.

İstihkak davası umumî hükümler dairesinde ve basit usulü muhakemeye tevfikân rüyet olunur.

Mahcuz eşyaya müteallik olarak icra memuruna dermeyan edilen iddiada üçüncü şahıs ve borçlunun birleşmeleri alacaklıya müessir değildir. Üçüncü şahsın bu iddiasını isbat eylemesi lâzımdır. Ancak üçüncü şahsın mahcuz eşyanın kendisinin

mülkü veya kendisine merhun olduğu hakkındaki iddiasının borçlu tarafından kabulü kendi aleyhlerine delil teşkil eder ve ileride bu ikrar bilâfına hiç bir iddiada bulunamazlar.

İstihkak davası üzerine takibin talikine karar verilip de neticede dava reddolunursa alacaklının alacağından bu dava dolayısıyla istifası geciken miktarının yüzde onundan aşağı olmamak üzere davacıdan tazminat alınmasına hükmolunur.

Davanın reddi hakkındaki kararı temyiz eden istihkak davacısı iera dairesinden 36 nci maddeye göre mühlet isteyebilir.

İstihkak davası sabit olur ve birinci fıkra mucibince istihkak iddiasına karşı itiraz eden alacaklı veya borçlunun suinyeti tahakkuk ederse haczolunan malın değer pahasının % 10 undan aşağı olmamak üzere itiraz edenden tazminat alınmasına asıl dava ile birlikte hükmolunur.

Koca aleyhinde yapılmış bir hacizde karı şahsı malları üzerindeki haklarını Kanunu medeninin 160 nci maddesi hükmüne tâbi olmaksızın kendisi takib edebilir.

İstihkak davasına karşı haczi yaptıran alacaklı bu kanunun 11 nci babı hükümlerine istinaden ve muvakkat veya katği aciz vesikası ibrazına mecbur olmaksızın müteakabilen iptal davası açabilir. Davaya ve müteakabil davada tarafların ikame edecekleri bileümle delilleri hâkim serbestçe takdir eder.

İstihkak davaları süratle ve diğer davalara takdimen rüyet ve intağ olunur.

B - Üçüncü şahsın zilyedliği

Madde 99 — Haczedilen şey borçlunun elinde olmayıpta üzerinde mülkiyet veya rehin hakkı iddia eden üçüncü bir şahıs nezdinde bulunursa iera memuru o şahıs aleyhine tedkik merciine müracaat için alacaklıya yedi gün mühlet verir. Bu mühlet içinde merci hâkimliğine dava ikame edilmezse üçüncü şahsın iddiası kabul edilmiş sayılır.

Önce icrası lâzımgelen merasime lüzum olmaksızın iştirâk

Madde 101 — Borçlunun eşi ve çocukları ve vasi veya kayyımı olduğu şahıslar evlenme, velâyet veya vesayetten mütevellid alacaklar için önce icrası lâzımgelen takib merasimine lüzum olmaksızın ilk haciz üzerine satılan malın tutarı vezneye girinceye kadar aynı derecede hacze iştirak edebilirler. Şu kadar ki bu hak ancak haciz, vesayetin veya velâyetin veya evliliğin devamı esnasında veya zevalini takib eden sene içinde yapıldığı takdirde istimal olunabilir. Bir dava veya takibin devam ettiği müddet hesaba katılmaz. Borçlunun reşid çocukları Kanunu medeninin 321 nci maddesine müstenid alacaklarından dolayı önce icrası lâzımgelen takib merasimine hacet kalmaksızın her zaman aynı derecede hacze iştirak edebilirler. Sulh mahkemesi dahi küçükler, vesayet altında bulunanlar veya kendilerine kayyım tayin edilmiş olanlar namına aynı suretle hacze iştirak edebilirler.

İera dairesi iştirak taleplerini borçlu ve alacaklılara bildirir. Onlara, itiraz etmeleri için yedi günlük bir mühlet verir. İtiraz vukuunda iştirak talebinde bulunan kimsenin hacze iştiraki muvakkaten kabul olunur ve yedi gün içinde dava açması

lüzumu bildirilir. Bu müddet içinde dava açmazsa iştirak hakkı düşer. Bu dava seri muhakeme usulile görülür.

Nafaka ilâmına istinad eden alacaklı önce takib merasiminin icrasına lüzum olmaksızın her zaman aynı derecede hacze iştirak edebilir. Suiniyet hali müstesnadır.

Madde 106 — Alacaklı, haczolunan mal menkul ise hacizden nihayet bir sene ve gayrimenkul ise nihayet iki sene içinde satılmasını isteyebilir.

Taleb için müddetler

Borçlunun üçüncü şahıslardaki alacağı menkul hükmündedir.

Madde 109 — Satış bedeli, haklarında haciz katılmış olan alacakların mecmu mikdarına baliğ olursa satış tatil edilir.

Satışın tadili

Muvkkaten haczedilmiş olan mallarla ihtiyaten haczedilen mallar ancak 113 ncu maddenin son fıkrasında yazılı hallerde satılabilir.

Madde 115 — Satılığa çıkarılan mal üç defa bağırıldıktan sonra en çok arttırana ihale edilir. Şu kadar ki, arttırma bedelinin malın tahmin edilen kıymetinin % 75 ini bulması ve satış isteyen alacağına rüçhanı olan diğer alacaklar o malla teğmin edilmişse bu suretle rüçhanı olan alacakların mecmuundan fazla olması ve bundan başka paraya çevirme ve paraların paylaşılması masraflarını tecavüz etmesi şarttır.

Ihalenin yapılması ve geri bırakılması

Arttırma bu mikdara baliğ olmazsa satış icra memuru tarafından geri bırakılır ve arttıranlar taahhüdlerinden kurtulur.

Madde 116 — İkinci arttırma ilk arttırmayı takib eden beş gün içinde yapılır. Bu halde dahi 114 ncu madde hükmü tatbik olunur.

İkinci arttırma

İkinci arttırmada mal en çok arttıranın üstünde bırakılır. Şu kadar ki, arttırma bedeli, satış isteyen alacağına rüçhanı olan diğer alacaklar o malla teğmin edilmişse bu suretle rüçhanı olan alacakların mecmuundan fazla olmak ve bundan başka paraya çevirme ve paraların paylaşılması masraflarını tecavüz etmek şarttır.

Böyle fazla bir bedelle alıcı çıkmazsa satış talebi düşer.

MADDE 126 — Arttırma satıştan en az yirmi gün evvel ilân olunur.

Arttırmanın ilânı ve alâkadarlara ihtar

İlânda :

1 - Satışın yapılacağı yer, gün ve saat,
2 - Arttırma şartnamesinin hangi tarihten itibaren herkes tarafından görülebileceği,

3 - Tayin edilen zamanda arttırma bedeli gayrimenkulün muhammen kıymetinin % 75 ini bulmadığı takdirde en çok arttıranın taahhüdü baki kalmak üzere arttırmanın on gün daha temdid edilmiş olacağı ve onuncu günü aynı saatte gayrimenkulün en çok arttırana ihale edileceği,

4 - İpotek sahibi alacaklılarla diğer alacaklıların gayrimenkul üzerindeki haklarını hususile faiz ve masrafa dair olan iddialarını evrakı müsbitelerile on beş gün içinde icra dairesine

bildirmeleri yazılır. Aksi halde hakları tapu sicillerile sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşmasından hariç kalacakları da ilâve edilir.

Bu ihtar irtifak hakkı sahiblerine de yapılır.

114 ncü maddenin ikinci fıkrası hükmü gayrimenkulün satış ilâmı hakkında da caridir.

Ihale

Madde 129 — Gayrimenkul üç defa bağrıldıktan sonra en çok arttırana ihale edilir. Şu kadar ki arttırma bedeli gayrimenkul için tahmin edilmiş olan kıymetin en az yüzde yetmiş beşini bulmak ve satış isteyen alacağına rüçhanı olan diğer alacaklılar o gayrimenkul ile teğmin edilmişse bu suretle rüçhanı olan alacakların mecmuundan fazla olmak ve bundan başka paraya çevirme ve paylaşırma masraflarını tecavüz etmek şarttır.

Şayed yukarıdaki fıkrada yazılı miktar elde edilmemişse gayrimenkul en çok arttırmanın taahhüdü baki kalmak üzere arttırma ilânında gösterilen müddet sonunda en çok arttırana ihale edilir. Şu kadar ki arttırma bedeli satış isteyen alacağına rüçhanı olan alacakların mecmuundan fazla olmak ve bundan başka paraya çevirme ve paylaşırma masraflarını tecavüz etmek lâzımdır. Böyle fazla bir bedelle alıcı çıkmazsa satış talebi düşer.

Ödeme usulü

Madde 130 — Satış bedeli peşin ödenir. Ancak icra memuru alıcıya yirmi günü geçmemek üzere bir mühlet verebilir.

Ihalenin feshi ve farkının tahsili

Madde 133 — Gayri menkul kendisine ihale olunan kimse derhal veya verilen mühlet içinde parayı vermezse ihale kararı feshedilir ve kendisinden evvel en yüksek teklifte bulunan kimse arzemiş olduğu bedelle almağa razı olursa ona ihale edilir. O da razı olmaz veya bulunamazsa icra dairesince hemen yedi gün müddetle arttırmaya çıkarılır. Bu arttırmayı alâkadarlara tebliğe hacet olmayıp yalnız ilânla iktifa olunur ve en çok arttırana ihale edilir.

Her iki halde kendisine birinci defa ihale edilen kimse iki ihale arasındaki farktan ve diğer zararlardan mesuldür.

Ihale farkı ve geçen günlerin faizi ayrıca hükme hacet kalmaksızın dairece tahsil olunur. Faiz yüzde beşten hesab olunur.

Cedvel itiraz

Madde 142 — Cedvel suretinin tebliğinden yedi gün içinde her alacaklı takibin icra edildiği mahal mahkemesinde alâkadarlar aleyhine dava etmek suretile cedvel mündericatına itiraz edebilir.

Dava basit muhakeme usulile görülür.

İtiraz alacağın esas ve nükdarına taallük etmeyib yalnız sıraya dairse şikâyet yolile tekkik merciine arz olunur.

Borç ödemededen aciz vesikası

Madde 143 — Alacaklı alacağının tamamını alamamışsa kalan miktar için kendisine bir aciz vesikası verilir. Bu vesika hiç bir harç ve resme tâbi değildir.

Bu vesika ile 105 ncü maddedeki vesika borcun ikrarını mu-

tazammın sened mahiyetinde olup alacaklıya 277 nci maddede yazılı hakları verir.

Alacaklı aciz vesikasını aldığı tarihten bir sene içinde takibe teşebbüs ederse yeniden ödeme emri tebliğine lüzum yoktur.

Aciz vesikasında yazılı alacak miktarı için faiz istenemez.

Kefiller, müşterek borçlular ve borcu tekeffül edenler bu miktar için vermeğe mecbur oldukları faizlerden dolayı borçluya rücu edemezler.

Bu borç borçluya karşı mururu zamana tâbi değildir. Fakat borçlunun mirasçuları, mirası kabullerinden bir sene içinde alacaklı hakkını aramamışsa, mururu zaman iddia edebilirler.

Madde 148 — Alacaklı menkul rehin satışını ödeme emrinin tebliğinden sonra nihayet bir sene içinde ve gayri menkul rehin satışını da aynı tarihten sonra nihayet iki sene içinde istiyebilir.

Paraya çevirme müddeti

Satış yukarıdaki fıkrada gösterilen müddetler içinde talep olunmaz veya talep geri alınıp da bu müddetler içinde yenilenmezse takib düşer.

İtiraz vukuunda davanın açılmasından hüküm katğileşinceye kadar geçen müddet hesaba katılmaz.

Madde 149 — Satılması talep edilen rehin hakkında 87 nci madde ile 92 nci maddenin ikinci fıkrası ve 93, 96 ve 97 nci maddelerin hükümleri kıyas yolile tatbik olunur.

Paraya çevirme usulü

Madde 155 — Borçlu iflâs yolile takibe tâbi şahıslardan olup da alacaklı isterse ödeme emrine yedi gün içinde borç ödenmediği takdirde alacaklının mahkemeye müracaatla iflâs talebinde bulunabileceği ve borçlunun gerek borcu olmadığına ve gerek kendisinin iflâsa tâbi kimselerden bulunmadığına dair itirazı varsa bu müddet içinde istida ile icra dairesine bildirmesi lüzumu ve konkordato teklif edebileceği ilâve olunur.

Ödeme emri ve münderecatı

Madde 156 — Ödeme emrindeki müddet içinde borçlu tarafından itiraz olunmamışsa alacaklı bir istida ile Ticaret mahkemesinden iflâs kararı istiyebilir.

Iflâs talebi ve müddeti

Bu istidaya borçlunun ödeme emrine itiraz etmediğini mübeyyin ödeme emri nüshasının raptedilmesi lâzımdır.

Borçlu ödeme emrine itiraz etmişse takib durur ve alacaklı bu itirazın refiile beraber borçlunun iflâsına karar verilmesini bir istida ile Ticaret mahkemesinden istiyebilir.

Iflâs istemek hakkı ödeme emrinin tebliği tarihinden bir sene sonra düşer.

Madde 158 — Alacaklının iflâs talebi üzerine ticaret mahkemesi icra dosyasını celbederek ve seri usulü mahkemeye göre duruşma yaparak gerek iflâs talebini gerek itiraz ve defileri umumî hükümler dairesinde tedkik ve intaç eder. Şu kadar ki, borçlunun itiraz ve defileri varid görülmezse mahkeme yedi gün içinde borcun ifa veya o miktar meblağın mah-

Muhakeme usulü

keme veznesine depo edilmesini borçluya emreder. Borçlu imtina ederse iflâsına karar verilir

Alacaklıya verilecek ödeme emri

Madde 170 — İera dairesi 60, 64 ncü maddeler mucibince alacaklıya ödeme emrinin bir nüshasını verir.

Haciz istenen takdirde itiraz

Madde 172 — Haciz isteyeceğini bildirmiş olan alacaklı itirazın refi hakkındaki talebini iera dairesine bildirir. Daire bu taleb üzerine dosyayı tedkik merciine gönderir. Tedkik merciince on sekizinci madde hükmü tatbik olunur.

63 ncü madde ile 65 nci maddeden 72 nci maddeye kadar olan hükümler bu halde de caridir.

Adi ve rehinli alacakların sırası

Madde 206 — Alacakları rehinli olan alacaklıların satış tutarı üzerinde, gümrük resmi ve akar vergisi gibi Devlet tekliflerinden muayyen eşya ve akardan alınması lâzımgelen resim ve vergi o akar veya eşya bedelinden istifa olunduktan sonra riğhan hakları vardır.

Bir alacak birden ziyade rehinle teğmin edilmiş ise satış tutarı borca mahsub edilirken her rehinin idare ve satış masrafı ve bu rehinlerden bir kısmı ile teğmin edilmiş başka alacaklar da varsa bunlar nazara alınıb paylaştırmada lâzım gelen tenasübe riayet edilir.

Alacakları gayrimenkul rehnile teğmin edilmiş olan alacaklıların sırası ve bu teğminatın faiz ve teferrüatına şümulü Kanunu medeninun gayrimenkul rehnine müteallik hükümlerine göre tayin olunur.

Teğminatlı olubda rehinle kapatılmamış olan veya teğminatsız bulunan alacaklar masa mallarının satış tutarından, aşağıdaki sıra ile verilmek üzere kaydolunur:

Birinci sıra

A - İflâsın açılmasından bir evvelki sene için hizmetçi ücretleri;

B - İflâsın açılmasından evvelki altı ay için yazıhanenin memur, kâtib ve müstahdemlerle müessesede daimî çalışan memur ve müstahdemlerin ücretleri;

C - İflâsın açılmasından evvelki altı ay için gündelik veya parça üzerine çalışan fabrika işçilerile sair işçilerin ücretleri;

D - Cenaze masrafları;

E - Üläma müstenid ve paylaştırmaya kadar işliyecek karı koca ve çocuk nafakaları.

İkinci sıra

A - Vesayet ve velâyet hasebile malları borçlunun idaresine bırakılan kimselerin bu yüzden alacakları;

Ancak bu alacaklar iflâs, vesayet veya velâyeti devam ettiği müddet yahud bunların bitmesini takib eden sene içinde açılırsa imtiyazlı olarak kabul olunur. Bir davanın veya takibin devam eylediği müddet hesaba katılmaz. Borçlunun vesayet dairesi

azası sıfatile mesuliyetinden doğan alacaklar vesayetten doğan alacaklar gibidir (Kanunu medeni 409, 413). Yalnız yukarıda zikrolunan müddetle tahdid, burada cari değildir.

B - Patronların amele sandıklarına olan borçları.

Üçüncü sıra

İflâsın açılmasından bir evvelki sene için Hükûmet tarafından ruhsatnameli doktor, eczacı ve ebelerin alacakları ve borçlu ile ailesi efradının tedavi ve bakım masrafları.

Dördüncü sıra

Müflisin karısının mal birliği veya mal ortaklığındaki mevcud olmyan şahsî mallarından dolayı alacağının nısfı;

Karının istirdad hakkını kullanarak geri aldığı ve şahsî malları hakkında haiz olduğu teğminatın tasfiyesile elde ettiği miktar tenzil edildikten sonra mümtazdır.

Beşinci sıra

Devlet Hazinesinden doğrudan doğruya veya bilvasıta tahsil olunan vergi ile Devlet tekliflerinden olan mütenevvi resimler.

Altıncı sıra

Karının şahsî mallarının mümtaz olmayan kısmı da dahil olmak üzere sair bütün alacakları.

Madde 220 — Reddedilen bir mirasın tasfiyesi lâzım geldikte miras hükümleri mucibince evvelce alacaklılar davet edilmiş ise yukarıdaki maddeye göre kayid müddeti on güne indirilir. Evvelce alacaklarını kayid ettirenler için yeniden müracaata lüzum yoktur.

*Reddedilen miras-
larda alacaklıları
davet*

Madde 223 — Toplanan alacaklılar, lâzım gelen bilgi ve tecrübeyi haiz Türk vatandaşlarından intihab edecekleri bir veya bir kaç şahıstan bir iflâs idaresi teşkil ve tasfiyeyi buna havale eylerler. Bu idare iflâs dairesinin murakabesi altındadır.

*Iflâs idaresi ve if-
lâs dairesinin va-
zifeleri*

Bu halde iflâs dairesi şu vazifelerle mükelleftir:

1 - Alacaklılar toplantısının kararlarına, alacaklıların menfaatine uygun görmediği bütün tedbirlere ve hususile idarece kabul edilen alacaklar ile istihkak iddialarının kabulüne dair olan kararların kanuna ve hâdiseye uygun görmediklerine karşı yedi gün içinde tedkik merciine müracaatla itiraz etmek,

2 - İflâsı idare edenlerin ücretleriyle masrafları da dahil olmak üzere hesap puslalarını merciin tasdikine arz etmek.

Madde 225 — Alacaklılar toplanmasının kararlarından dolayı her alacaklı tarafından yedi gün içinde tedkik merciine şikâyet olunabilir. Mercii iflâs dairesinin mütaleasını aldıktan ve icabında şikâyet edeni ve dinlenmelerini istiyen alacaklıları da dinledikten sonra kısa bir zamanda kararını verir.

*Kararlar aleyhine
müracaat*

*Üçüncü şahısların
istihkak iddiaları*

Madde 228 — Üçüncü şahıslar tarafından istihkak iddiasında bulunulan eşyanın kendilerine verilip verilmeyeceğini iflâs idaresi kararlaştırır.

İdare istihkak iddiasını reddederse davanın açılması için yedi gün mühlet tayin ve tebliğ eder. Bu mühleti geçiren üçüncü şahıs masaya karşı istihkak iddiasından vazgeçmiş sayılır.

Mahkeme icabında istihkak davacısından masanın muhtemel zararına karşı teğminat istiyebilir.

Sıra cedveline itiraz ve neticeleri

Madde 235 — Sıra cedveline itiraz edenler cedvelin verilmesinin ilânından yedi gün içinde iflâsa karar veren mahkemeye müracaata mecburdurlar.

İtiraz eden, talebinin haksız olarak red veya tenzil edildiğini yahud istediği sıraya kaydedilmediğini iddia ederse dava masaya karşı açılır. Muteriz başkasının kabul edilen alacağına itiraz eyliyorsa davasını o alacaklı aleyhine açar.

Bir alacağın terkinin hakkında açılan dava kazanılırsa bu alacağa tahsis edilen hisse dava masrafları da dahil olduğu halde sıraya bakılmaksızın alacağı nisbetinde itiraz edene verilir ve artanı da diğer alacaklılara sıra cedveline göre dağıtılır. Dava seri muhakeme usulü ile görülür.

Ancak itiraz alacağın esas veya mikdarına taallük etmeyib yalnız sıraya dair ise şikâyet yolile tedkik merciine arz olunur.

*İhtiyatî hacizde
teğminat*

Madde 259 — İhtiyatî haciz istiyen alacaklı hacizde haksız çıktığı takdirde borçlunun ve üçüncü şahsın bu yüzden uğrayacakları bütün zararlardan mesul ve Hukuk usulü muhakemeleri kanununun 96 ncı maddesinde yazılı teğminatı vermeğe mecburdur.

Ancak alacak bir ilâma müstenid ise teğminat aranmaz.

Alacak ilâm mahiyetinde bir vesikaya müstenid ise mahkeme teğminata lüzum olup olmadığını takdir eder.

Tazminat davası ihtiyatî haczi koyan mahkemede dahi görülür.

Zabıt tutma ve haciz zabıt varakasının tebliği

Madde 262 — Haczi icra eden memur bir zabıt varakası tutar. Bunda haczolunan şeyler ve kıymetleri gösterilir ve derhal icra dairesine verilir.

İcra dairesi ihtiyatî haciz zabıt varakasının bir suretini üç gün içinde alacaklı ve borçluya ve icabında üçüncü şahsa tebliğ eder.

İhtiyatî haczi tamamlayan merasim

Madde 264 — Dava açılmadan veya icra takibine başlanmadan evvel ihtiyatî haciz yaptırmış olan alacaklı zabıt varakasının kendisine tebliğinden yedi gün içinde ya takib talebinde bulunmağa veya dava açmağa mecburdur.

Borçlu itiraz ederse alacaklıya itirazı hemen tebliğ olunur. Alacaklı tebliğ tarihinden yedi gün içinde tedkik merciinden itirazın refini istemeğe yahud dava açmağa mecburdur. Tedkik mercii itirazın refi talebini reddederse alacaklının karar tarihinden yedi gün içinde dava açması lâzımdır.

İhtiyatî haciz, alacak davasının mahkemede görüldüğü

sırada konulmuş ise esas hakkında verilecek hükmün sulh mahkemelerinde tefhim ve asliye mahkemelerinde tebliğinden itibaren bir ay içinde alacaklı takib talebinde bulunmağa mecburdur.

Alacaklı bu müddetleri geçirir veya davasından yahud takib talebinden vaz geçerse veya davası yahud takib talebi, kanunî müddetlerin geçmesile düşerse veya davasında haksız çıkarsa ihtiyatî haciz hükümsüz kalır ve alâkadarlar isterse lâzım-gelenlere bildirilir.

Madde 265 — İhtiyatî haciz kararı temyiz edilemez.

Ancak kendisi dinlenmeden 257 nci maddenin ikinci fıkrasına tevfi kanun verilen ihtiyatî haczin istinad ettiği sebepleri borçlu kabul etmezse haciz zabıt varakasının tebliği tarihinden yedi gün içinde mahkemeye müracaat eder.

Mahkeme sebebler üzerinde tedkikat yaparak itirazı kabul veya reddeder.

İtiraz kabul edilirse haciz kalkar.

Madde 269 — Takib adi kiralara veya hasulat kiralalarına mütedair olubda alacaklı da talep ederse ödeme emri, Borçlar kanununun 260 ve 288 nci maddelerinde yazılı ihtarı ve kanunî müddet geçtikten sonra tedkik merciinden borçlunun kiralanan şeyden çıkarılması istenebileceği tebliğini ihtiva eder.

Bu tebliğ üzerine borç ödenmez veya itiraz edilmez veya itiraz varid görülmezse alacaklının talebi üzerine tedkik merciince tahliye karar verilir.

Borçlar kanununun 260 nci maddesinin kiralayana altı günlük mühletin hitamında akdi feshe müsaade ettiği hallerde itiraz müddeti üç gündür.

Madde 272 — Mukavelename ile kiralanan bir gayrimenkulün müddeti bittikten bir ay içinde mukavelenin icra dairesine ibrazı ile tahliyesi istenebilir.

Bunun üzerine icra memuru bir tahliye emri tebliği suretile gayrimenkulün on beş gün içinde tahliye ve teslimini emreder.

Tahliye emrinde:

Kiralayanın ve kiracının ve varsa mümessillerinin isim, şöhret ve ikametgâhları ve mukavele tarihi ve kiranın yenilediğine veya uzatıldığına dair bir itirazı varsa yedi gün içinde daireye müracaatla beyan etmez ve itirazda bulunmaz veya kendiliğinden tahliye etmezse zorla çıkarılacağı yazılır.

Madde 274 — İtiraz etmek isteyen kiracı itirazını tahliye emrinin tebliğinden itibaren yedi gün içinde istida ile veya şifahen icra dairesine bildirir.

Bu suretle yapılan itiraz tahliye takibini durdurur.

63, 64 ve 65 nci maddeler hükmü tahliye takiblerinde de ca ridir.

Madde 277 — İptal davasından maksad 278, 279 ve 280 nci maddelerde yazılı tasarrufların butlanına hükmettirmektir. Bu

İhtiyatî haciz sebebine itiraz ve müddeti

Adi kira ve hasulât kiralaları için ödeme emri ve itiraz müddeti

Mukavelename ile kiralanan gayrimenkullerin tahliyesi 1 - Tahliye emri ve münderecatı

İtiraz 1 - Müddet ve şekli

İptal davası ve davacılar

davayı aşağıdaki şahıslar açabilirler:

- 1 - Elinde muvkkat yahud katği aciz vesikası bulunan her alacaklı,
- 2 - İflâs idaresi yahud 245 nci maddede ve 255 nci maddenin 3 nü fıkrasında yazılı hallerde alacaklıların kendileri.

İvazsız tasarrufların butlanı

Madde 278 — Mutad hediyeler müstesna olmak üzere, hacizden veya haczedilecek mal bulunmaması sebebiyle acizden yahud iflâsın açılmasından haczin veya aciz vesikası verilmesinin sebebi olan yahud masaya kabul olunan alacaklılardan en eskisinin tesis edilmiş olduğu tarihe kadar geriye doğru olan müddet içinde yapılan bütün bağışlamalar ve ivazsız tasarruflar batıldır.

Ancak, bu müddet haciz veya aciz yahud iflâstan evvelki iki seneyi geçemez.

Aşağıdaki tasarruflar bağışlama gibidir:

- 1 - Ana, baba ile evlâd ve karı koca arasında yapılan ivazlı tasarruflar,
- 2 - Kendi verdiği akdin yapıldığı sıradaki değerine göre borçlunun ivaz olarak pek aşağı bir fiat kabul ettiği akidler,
- 3 - Borçlunun kendisine yahud üçüncü bir şahıs menfaatine kaydı hayat şartile irad ve intifa hakkı tesis ettiği akidler.

Butlan davalarında muhakeme usulü

Madde 281 — Mahkeme 278, 279 ve 280 nci maddelerdeki hususlardan doğan ihtilâfları seri usulü muhakeme ile görüb hükme bağlar. Mahkeme bu maddelere müteallik ihtilâfları ahval ve şeraiti nazarı itibare alarak serbestçe takdir ve halleder.

Mühletin ilânı

Madde 288 — Tedkik merciince mühlet ilân olunur ve icra dairesile tapu idaresine bildirilir. Borçlu tüccardan ise ticaret sicil memurluğuna ve deniz ticareti ile meşgul ise liman idaresine de haber verilir.

Konkordato talebi üzerine verilecek mühlet kararına ilân tarihinden itibaren yedi gün içinde her alacaklı istida ile itiraz edebilir.

Tedkik mercii bu itirazların hepsini tarafları dinliyerek bir kararla halleder. İtiraz ve temyiz mühletini cereyanını durdurmaz.

Temyize müracaat

Madde 299 — Konkordato hakkında verilen hüküm tefhiminden on gün içinde borçlu ve itiraz eden her alacaklı tarafından temyiz olunabilir.

Konkordatonun reddinden sonra iflâs

Madde 301 — Konkordato tasdik olunmaz yahud mühlet kaldırılırsa alacaklılardan birinin yedi gün içinde vukubulacak talebille iflâs yolu ile takibe tâbi olan borçlunun derhal iflâsına karar verilir.

İtirazlı alacaklar hakkında dava

Madde 302 — Mahkeme konkordatonun tasdiki kararında alacaklıları itiraza uğramış olan alacaklılara, dava etmek için yedi günlük bir mühlet tayin eder. Bu mühlet içinde dava etmeyenlerin hakları düşer.

Madde 337 — Müddeti içinde beyanda bulunmak üzere mazereti olmaksızın icra dairesine gelmeyen veya yazı ile beyanda bulunmayan borçlular bu yüzden zarar gören alacaklının şikâyeti üzerine tedkik mercii tarafından bir aya kadar hafif hapis veya beş liradan iki yüz liraya kadar hafif para cezası ile mahkûm edilir.

162, 209, 216 ncı maddeler hükümlerine muhalefet eden müflis hakkında da iflâs idaresinin vereceği müzekkere üzerine tedkik mercii tarafından aynı ceza hükmolunur.

Madde 344 — Nafaka vermeğe mahkûm olub da ilâmda gösterilen ödeme şartlarına riayet etmeyen borçlu, alacaklının şikâyeti üzerine tedkik merciiince tarafların hal ve vaziyetlerine göre üç günden üç aya kadar hafif hapse mahkûm edilir. Cezanın infazından sonra işliyecek nafaka hakkında aynı hüküm cereyan eder.

Ancak borçlu nafakanın kaldırılması veya azaltılması hakkında dava açmış ve borçlunun dermeyan ettiği sebebler tedkik merciiince cezanın tehiri talebini kabul ettirecek mahiyette bulunmuş olursa bu madde hükmünün tatbiki muhakeme neticesine bırakılabilir.

Madde 346 — Tedkik merciiinin salâhiyetine giren ceza davaları diğer mahkemelere aid olan davalarla birleştirilemez.

Ancak katgileşen cezalar infaz sırasında ıqtima kaidelerine göre birleştirilir.

Madde 353 — Tedkik merciiinin kararı tefhim veya tebliği tarihinden yedi gün içinde maznun ve şikâyetçi ve Cümhuriyet müddeiumumisi tarafından temyiz olunabilir. Bu tebliğin maznunun zatine yapılması şarttır.

Temyiz, istida veya tedkik merciiine zaptettirilecek şifahî beyanla olur. Depo ve lâyiha aranmaz. İstida veya beyan üzerine evrak hemen Temyiz mahkemesine gönderilir.

Temyiz ve son maddeler

Madde 363 — Tedkik merciiinin vereceği kararlardan:

- 1 - İlâmın icrasının geri bırakılması hakkında vukubulan talebin kabul veya reddine ve ilâmın sureti infazına,
- 2 - Salâhiyetsizliğe,
- 3 - Ödeme veya tahliye emirlerine karşı vaki itirazların ve takibin iptali veya taliki talebinin red veya kabulüne,
- 4 - Gerek bu kanuna gerek diğer kanun hükümlerine istinatla bir malın haczi caiz olup olmadığına,
- 5 - Maaş veya ücretlerin haczinde mikdara veya bunun tezyid veya tenzili taleplerine,
- 6 - Üçüncü şahıslardaki mal veya alacağın haczinden doğan ihtilâflara,
- 7 - İstihkak davalarına,
- 8 - İştirak taleplerinin red veya kabulüne,

Mal beyanı için gelmiyenlerin ve beyanatta bulunmayanların ve istenen malı teslim etmiyenlerin cezası

Nafaka hükmünü ifa etmiyenlerin cezası

Davaların birleştirilmemesi

Temyiz

Temyizi kabil kararlar, suiniyetle temyiz halinde olunacak muamele

9 - Gayri menkul malların ihale kararlarının feshine veya fesih talebinin reddine,

10 - Sıraya taallük eden itirazın red veya kabulüne,

11 - İhtiyatî tedbir veya ihtiyatî haciz kararlarının kalkıp kalkmadığına,

12 - Konkordato talebi üzerine verilecek mühlete karşı alacaklılar tarafından vukubulan itirazla konkordato talebinin muvafık olup olmadığına ve mühletin kaldırılmasına dair olan talebin kabul veya reddine,

13 - Fevkalâde mühlet talebinin red veya kabulüne,

14 - Fevkalâde mühletin uzatılması talebinin red veya kabulüne,

15 - 356 ncı madde mucibince maaş ve mallardan tazmin suretile yapılacak tahsilât hakkında vukubulan şikâyetlerin red veya kabulüne,

16 - Yediyeminden tazminat hakkındaki taleplerin red veya kabulüne,

Müteallik kararlar tebliğ tarihinden itibaren on gün içinde temyiz edilebilir. Bunun haricindeki meri kararları katgidir.

İcra kararlarının, muameleleri uzatmak gibi suiniyetle temyiz edildiği anlaşılırsa Hukuk usulü muhakemeleri kanununun 422 ncı maddesi hükmü tatbik olunur.

Temyizi kabil olmayan bir kararı suiniyetle temyiz edenler hakkında dahi bu fıkra hükmü caridir.

Temyiz kararları

Madde 366 — Tedkikat, temyiz edilen karara hasredilir ve on beş gün içinde karara bağlanır.

Alâkadarlardan biri ister ve ücretini verir yahud gönderirse kararın hülâsası telgrafla mahalline bildirilir.

Temyiz icra ve iflâs dairesinin kararlarına karşı tedkik mercileri ısrar edemezler. İstihkak davaları umumî hükümlere tâbidir. On gün zarfında tashihi karar caizdir.

Ticaret mahkemeleri yalnız iflâsa ve konkordato talebinin kabul veya reddine dair kararlarda ısrar edebilirler. Temyiz icra ve iflâs dairesinin ceza hükümlerine müteallik kararları aleyhine Başmüddeiumumilikçe itiraz olunabilir.

Nakız karar üzerine icra ve iflâs işlerinde 40 ncı maddenin birinci fıkrası hükmü cari olur.

MUVAKKAT MADDE 1 — Bu kanunun meriyetinden evvel ikame edilmiş olan istihkak davalarıle Ticaret mahkemesine intikal etmiş bulunan refi itiraz talepleri kanununun meriyetinden önce cari hükümler dairesinde işin görülmekte olduğu mahkemelere tedkik ve intağ olunur.

MUVAKKAT MADDE 2 — Bu kanunun meriyete girmesinden evvel ccreyana başlamış olan müddetlerle icra dairelerinden yapılan tebliğ ve ilânlarda yazılı müddetler 2004 numaralı kanun hükümlerine tâbidir.

İKİNCİ MADDE — Bu kanun neşri tarihinden 60 gün sonra *Meriyet zamanı*
muteberdir.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Bu kanun hükümlerini icraya İcra *Kanunu icraya me-*
Vekilleri Heyeti memurdur. *mur olanlar*

8 temmuz 1940

<i>Cümhuriyet Reislığıne yazılan tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	6 - VII - 1940 ve 1/297								
<i>Bu kanunun neşir ve ilânının Başvekilliğe bildirildiğine dair Cümhur Reislığınden gelen tezkere-nin tarih ve numarası</i>	:	8 - VII - 1940 ve 4/783								
<i>Bu kanunun müzakerelerini gösteren zabıtların cild ve sayfa numaraları</i>	:	<table><thead><tr><th>Cild</th><th>Sayfa</th></tr></thead><tbody><tr><td>8</td><td>52</td></tr><tr><td>12</td><td>144,145</td></tr><tr><td>13</td><td>5:19</td></tr></tbody></table>	Cild	Sayfa	8	52	12	144,145	13	5:19
Cild	Sayfa									
8	52									
12	144,145									
13	5:19									